

sygn. akt VIII U 4008/14

WYROK

W IMIENIU

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 listopada 2014 roku

Sąd Okręgowy w Poznaniu Wydział VIII Ubezpieczeń Społecznych

w składzie : Przewodnicząca SSO Natalia Barecka

Protokolant st. sekr. sąd. Karina Szkolniak

po rozpoznaniu w dniu 19 listopada 2014 roku w Poznaniu

odwołania **W. K.**

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w P.

z dnia 30 kwietnia 2014 r. znak (...)

w sprawie **W. K.**

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w P.

o emeryturę przy obniżonym wieku

1. Zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje odwołującemu prawo do emerytury przy obniżonym wieku z tytułu pracy w warunkach szczególnych poczynając od dnia 16 kwietnia 2014 roku.

2. Zasądza od pozwanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w P. na rzecz odwołującego kwotę 60 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

/-/ N. B.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 30 kwietnia 2014 r., znak (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w P., na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r., Nr 8, poz. 43 ze zm.) oraz ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 roku poz. 1440 ze zm.), po rozpatrzeniu wniosku z dnia 26.03.2014 r., odmówił **W. K.** prawa do emerytury.

Uzasadniając organ rentowy wskazał, iż **W. K.** nie spełnił warunku wieku (art. 24 w/w ustawy) oraz nie spełnił na dzień 31.12.1998 r. wymaganego 15 – letniego okresu pracy w szczególnych warunkach (art. 184 w/w ustawy). Na podstawie przedłożonych dokumentów organ rentowy przyjął za udowodnione na dzień 31.12.1998 r. okresy pracy w szczególnych warunkach wynoszące łącznie 6 lat 1 miesiąc i 11 dni, przypadający w czasie: 25.09.1972 r. – 28.09.1972 r., 01.10.1992 r. – 23.03.1993 r., 27.03.1993 r. – 05.06.1994 r., 23.07.1994 r. – 23.10.1994 r., 27.10.1994 r. – 16.04.1996 r., 20.04.1996 r. – 31.12.1998 r. Jednocześnie Zakład Ubezpieczeń Społecznych wskazał, że odwołujący legitymuje się na dzień 31.12.1998 r. 25 letnim okresem składkowym i nieskładkowym. /decyzja w aktach ZUS/.

W. K. – reprezentowany przez fachowego pełnomocnika - w formie i terminie przewidzianym prawem, odwołał się od powyższej decyzji.

Uzasadniając odwołujący wskazał, iż w okresie od dnia 16.02.1976 r. do dnia 31.01.1986 r. zatrudniony był w pełnym wymiarze czasu pracy w (...) w P. na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego powyżej 3,5 t i faktycznie wykonywał pracę w szczególnych warunkach w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony. Zdaniem strony odwołującej fakt, iż w przedłożonym do akt sprawy świadectwie pracy oraz w świadectwie wykonywania pracy w warunkach szczególnych brak jest sprecyzowania, iż odwołujący był zatrudniony na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego nie oznacza automatycznie że odwołujący rzeczywiście takiej pracy nie wykonywał /k. 2 – 17 akt/.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w P. w odpowiedzi na odwołanie, przytoczył argumentację prawną i faktyczną zaprezentowaną w zaskarżonej decyzji oraz wniósł o jego oddalenie. Organ rentowy zaliczył odwołującemu do okresu wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze zatrudnienie w:

a) (...) w okresie od dnia 25 września 1972 r. do dnia 28 września 1972 r. na stanowisku rzemieślnik – mechanik samochodowy,

b) Zakładzie (...) sp. z o.o. w okresie:

- od dnia 1 października 1992 r. do dnia 23 marca 1993 r.

- od dnia 27 marca 1993 r. do dnia 5 czerwca 1994 r.

- od dnia 23 lipca 1994 r. do dnia 23 października 1994 r.,

- od dnia 27 października 1994 r. do dnia 16 kwietnia 1996 r.,

- od dnia 20 kwietnia 1996 r. do dnia 31 grudnia 1998 r.

na stanowisku kierowcy montera aparatury i urządzeń chemicznych, gdzie wykonywał prace przy oczyszczaniu albo naprawianiu aparatów lub pojemników (np. cystern, zbiorników itp.) po produktach toksycznych, żrących i parzących oraz prace wewnątrz cystern, kotłów, zbiorników, aparatów i kanałów technologicznych – określone w wykazie A, dział IV poz. 39 pkt 10 wykazu stanowiącego załącznik nr 3 do zarządzenia Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego nr 19 z dnia 6 sierpnia 1983 r. w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach z dnia 30 lipca 2013 r.

Organ wskazał, że łącznie wnioskodawca udowodnił wykonywanie pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w wymiarze 6 lat, 1 miesiąca i 11 dni. Jednocześnie organ rentowy zaznaczył, że nie zaliczył wnioskodawcy okresu wykonywania pracy w warunkach szczególnych lub szczególnym charakterze zatrudnienia w Zakładach (...) w P. w okresie od dnia 16 lutego 1976 r. do dnia 31 stycznia 1986 r. Z przedłożonego przez wnioskodawcę świadectwa pracy z dnia 31 stycznia 1986 r. wynika, że zajmował on stanowisko kierowcy. Wnioskodawca nie przedłożył z w/w zakładu pracy świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze. Zdaniem organu rentowego, w takiej sytuacji nie można określić jakiego rodzaju pracę wykonywał wnioskodawca i czy była to praca w szczególnych warunkach /vide odpowiedź na odwołanie k. 19-21 akt/.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W. K. urodził się w dniu (...), a zatem wiek 60 lat ukończył z dniem 16 kwietnia 2014 r. Odwołujący w dniu 24 czerwca 1972 r. ukończył (...) Szkołę Zawodową dla Pracujących (...) Oddział (...) Towarowej w P. w zawodzie kierowcy pojazdów samochodowych. Od dnia 5 października 1974 r. posiada prawo jazdy kat. A, B, C, E.

dowód: bezsporne, wniosek o emeryturę – k. 1 akt emerytalnych odwołującego, dokumenty zgromadzone na k. 35 (odpis świadectwa ukończenia zasadniczej szkoły zawodowej z dnia 24 czerwca 1972 r., odpis dokumentu prawo jazdy)

Decyzją z dnia 20 stycznia 2006 r. organ rentowy ustalił kapitał początkowy W. K. na dzień 1 stycznia 1999 r. Organ rentowy uwzględnił 28 lat 7 miesięcy i 23 dni okresów składkowych oraz 1 miesiąc 29 dni okresów nieskładkowych.

Składając w dniu 6 sierpnia 2013 r. wniosek o przyznanie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy odwołujący złożył m.in.

- świadectwo pracy z dnia 31 stycznia 1986 r. wystawione przez Zakłady (...) w P., w treści którego wskazano, że odwołujący był zatrudniony w tym zakładzie pracy w okresie od dnia 16 lutego 1976 r. do dnia 31 stycznia 1986 r. na stanowisku kierowcy,

- zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagradzaniu z dnia 31 maja 2001 r., wystawione przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego Biuro Dyrektora Generalnego, obejmuje lata zatrudnienia odwołującego w Zakładach (...) w P. tj. 1980 – 1986, w treści którego wskazano, że odwołujący zatrudniony był w tym zakładzie pracy w okresie od dnia 16 lutego 1976 r. do dnia 31 stycznia 1986 r. na stanowisku kierowcy samochodu.

Decyzją z dnia 27 sierpnia 2013 r. przyznano odwołującemu rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy od dnia 6 maja 2013 r. (zaprzestania pobierania świadczenia rehabilitacyjnego) do dnia 30 kwietnia 2015 r.

W dniu 26 marca 2014 r. odwołujący złożył wniosek o przyznanie prawa do wcześniejszej emerytury i to z tytułu pracy w szczególnych warunkach.

Po analizie zgromadzonych dokumentów, decyzją z dnia 30 kwietnia 2014 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w P. odmówił prawa do emerytury W. K. nie spełnił na dzień 31.12.1998 r. wymaganego 15 – letniego okresu pracy w szczególnych warunkach (art. 184 w/w ustawy).

dowód : bezsporne, akta emerytalne, akta kapitału początkowego oraz akta rentowe odwołującego

W dniu 16 lutego 1976 r. została zawarta umowa o pracę pomiędzy odwołującym a Zakładami (...) w P. na okres próbny dwutygodniowy. W oparciu o powyższą umowę powierzono odwołującemu obowiązki kierowcy samochodu S. (...) o nr rej. (...) PJ.

Następnie w treści protokołu kwalifikacyjnego z dnia 28 lutego 1976 r. wskazano, że odwołujący posiada wiadomości i umiejętności do zatrudnienia go na stanowisku kierowcy. W świadectwie pracy z dnia 31 stycznia 1986 r. wystawionym przez Zakłady (...) wskazano, że odwołujący był zatrudniony w tym zakładzie pracy w okresie od dnia 16 lutego 1976 r. do dnia 31 stycznia 1986 r. na stanowisku kierowcy. W zaświadczeniu zaś o zatrudnieniu i wynagradzaniu z dnia 31 maja 2001 r., wystawionym przez Zakłady (...) w likwidacji z dnia 9 listopada 1994 r., obejmującego lata zatrudnienia odwołującego 1980 – 1986, wskazano, że odwołujący był zatrudniony w tym zakładzie pracy w okresie od dnia 16 lutego 1976 r. do dnia 31 stycznia 1986 r. na stanowisku kierowcy samochodowego. W pozostałej dokumentacji pracowniczej, w tym w angażach wskazywano, że odwołujący zatrudniony jest na stanowisku kierowcy. Określając wysokość wynagrodzenia w angażach wskazywano ile będzie wynosiła stawka godzinowa pracy przy prowadzeniu pojazdu do 1 tony, a ile pojazdu ciężarowego S. (...). W angażu z dnia 23.02.1979 r. jako element wynagrodzenia – przy pracy na samochodzie ciężarowym /specjalnym/ wskazano dodatek za pracę w warunkach szkodliwych dla zdrowia.

dowód: dokumenty zgromadzone w aktach osobowych odwołującego, w tym umowa o pracę, angaże dot. wysokości wynagrodzenia, protokół kwalifikacyjny z dnia 28 lutego 1976 r. (k. 35 akt)

Zakład pracy odwołującego prowadził działalność polegającą na remoncie maszyn poligraficznych. W okresie spornym (tj. od dnia 16 lutego 1976 r. do dnia 31 stycznia 1986 r.) odwołujący pracował tam stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w szczególnych warunkach w Zakładach (...) w P. jako kierowca samochodów o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony. Odwołujący jeździł samochodem typu S. a w późniejszym okresie – od 1980 r. - samochodem typu Rober powyżej 3,5 tony. Pojazdami typu S. wywożone były nieczystości z zakładu a pojazdami typu R. wożone były części maszyn, wałki, czasem całe maszyny. Podczas tego zatrudnienia odwołujący nie kierował

pojazdami o ładowności poniżej 3,5 tony. W zakładzie pracy był również bus V., który stanowił pojazd serwisowy. Pojazdem tym kierowali jednak mechanicy, którzy jeździli na naprawy i serwis maszyn.

Obecnie Zakłady (...) w P. nie istnieją – zostały zlikwidowane (bezsporne).

dowód : zeznania świadka Z. J. (k. 49-49v akt), zeznania świadka S. K. (k.49 v akt), zeznania odwołującego (k 49v - 50 akt).

Razem z odwołującym w Zakładach (...) w P. pracowali Z. J. oraz S. K..

Z. J. zatrudniony był w tym zakładzie pracy w okresie od dnia 9 listopada 1972 r. do dnia 31 stycznia 1993 r. w pełnym wymiarze czasu pracy. Świadek pracował jako kierowca pojazdu marki Ż. i zajmował się prowadzeniem kooperacji.

S. K. zatrudniony był w tym zakładzie pracy w okresie od dnia 26 sierpnia 1974 r. do dnia 31 stycznia 1993 r. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku szlifierz ostrzarz oraz szlifierz narzędziowy, ostatnio szlifierz narzędziowy. Świadek pracował w narzędziowni, która od garaży przedzielone były szybą stąd też świadek ten widywał odwołującego codziennie w pracy.

dowód: dokumenty zgromadzone na k. 25 (świadcstwo pracy z dnia 29 stycznia 1993 r. oraz pozostała dokumentacja pracownicza w aktach świadków), zeznania świadka Z. J. (k. 49-49v akt), świadka S. K. (k.49 v akt)

Odwołujący przystąpił do OFE ale złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa (bezsporne).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie załączonych do akt dokumentów oraz akt ZUS jak i zeznań odwołującego oraz przesłuchanych w niniejszej sprawie świadków.

Sąd dał wiarę zgromadzonym w sprawie dokumentom (w tym dokumentom ZUS), w części są to dokumenty urzędowe, sporządzone w przepisanej formie przez powołane do tego organy, w zakresie ich kompetencji. Natomiast dokumenty prywatne korzystały z domniemania autentyczności oraz domniemania, iż zawarte w nich oświadczenia złożyła osoba, która je podpisała (art. 245 k.p.c.). Kopie dokumentów, wobec niekwestionowania ich autentyczności przez strony, stanowiły dowód istnienia dokumentów o treści odpowiadającej kopiom. Dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy nie miało znaczenia określenie stanowiska pracy odwołującego w jego dokumentacji pracowniczej.

Sąd ustalając stan faktyczny dał wiarę zeznaniom świadka Z. J. oraz S. K., ponieważ były one logiczne, spójne, korespondowały z zebrany materiałem w sprawie i zasadami doświadczenia życiowego.

Świadkowie potwierdzili, że odwołujący pracował w spornym okresie stale i w pełnym wymiarze czasu pracy jako kierowca samochodów o pojemności powyżej 3,5 tony. Świadkowie zeznali, że odwołujący jeździł samochodem typu S. a w późniejszym okresie – od 1980 r. - samochodem typu R.. Pojazdami typu S. wywożone były nieczystości z zakładu a pojazdami typu R. wożone były części maszyn, wałki, czasem całe maszyny. Odwołujący nie kierował pojazdami o ładowności poniżej 3,5 t. Podkreślenia wymaga, że przesłuchani w sprawie świadkowie – będący współpracownikami odwołującego - potrafili szczegółowo opisać środowisko pracy odwołującego, przedmiot działalności pracodawcy oraz zakres jego obowiązków. Sąd nie dopatrył się okoliczności przemawiających za tym, aby przyjąć, że świadkowie chcąc zeznać na korzyść odwołującego podawali nieprawdę.

W świetle powyższego należy stwierdzić, że zeznania przesłuchanych w sprawie świadków przyczyniły się do wyjaśnienia istotnych okoliczności w sprawie.

Za w pełni wiarygodne Sąd uznał zeznania odwołującego, które tworzyły zwartą i logiczną całość oraz korespondowały z pozostałym materiałem dowodowym zgromadzonym w niniejszej sprawie, w tym z dokumentami oraz zeznaniami przesłuchanych świadków. Odwołujący w sposób przekonujący i rzeczowy wyjaśnił na czym polegała jego praca jako kierowcy.

W ocenie Sądu zebrany materiał dowodowy pozwalał na ustalenie wszelkich, istotnych okoliczności w sprawie, nie wymagał uzupełnienia, czego również żadna ze stron się nie domagała.

Sąd zważył co następuje:

Przedmiotem niniejszego postępowania było ustalenie, czy odwołującemu przysługuje prawo do emerytury w obniżonym wieku z uwagi na pracę w warunkach szczególnych.

Przyznawanie emerytur dla osób urodzonych, tak jak odwołujący po 31.12.1948 r. reguluje art. 184 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (zwanej dalej u.e.r., Dz. U. 2013.1440). Zgodnie bowiem z tym przepisem ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku i będącym pracownikami zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 ust. 2 i 3 u.e.r., jeżeli spełniają łącznie następujące warunki:

- 1) na dzień 1 stycznia 1999 roku – osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat dla kobiet i 65 dla mężczyzn,
- 2) na dzień 1 stycznia 1999 roku mają okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn,
- 3) nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, na dochody budżetu państwa.

Zgodnie z przepisem art. 32 ust. 2 u.e.r. za pracownika zatrudnionego w szczególnych warunkach uważa się pracownika zatrudnionego przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia.

Szczegółowe warunki przyznania prawa do wcześniejszej emerytury określa rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. nr 8, poz. 43 ze zm.), które zachowuje moc obowiązującą również pod rządami ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Zgodnie zatem z § 1 ust. 1 cyt. rozporządzenia - rozporządzenie stosuje się do pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, wymienione w § 4-15 rozporządzenia oraz w wykazach stanowiących załącznik do rozporządzenia, zwanych dalej "wykazami".

Bezsporne w niniejszej sprawie było, iż:

1. odwołujący w dniu 16 kwietnia 2014 r. ukończył 60 lat,
2. przystąpił do OFE ale złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa,
3. na dzień 01.01.1999 r. posiada okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 25 lat.

Sporne zaś w niniejszej sprawie pozostawało to, czy odwołujący - na dzień 01.01.1999 r. - legitymował się 15 – letnim stażem pracy w szczególnych warunkach.

Organ wskazał, że łącznie odwołujący udowodnił wykonywanie pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w wymiarze 6 lat, 1 miesiąca i 11 dni. Jednocześnie organ rentowy wskazał, że nie zaliczył wnioskodawcy okresu wykonywania pracy w warunkach szczególnych lub szczególnym charakterze zatrudnienia w Zakładach (...) w

okresie od dnia 16 lutego 1976 r. do dnia 31 stycznia 1986 r. Z przedłożonego przez odwołującego świadectwa pracy z dnia 31 stycznia 1986 r. wynika, że zajmował on stanowisko kierowcy. Zdaniem organu rentowego, w takiej sytuacji nie można określić jakiego rodzaju pracę wykonywał wnioskodawca i czy była to praca w szczególnych warunkach.

W myśl § 2 ust. 2 rozporządzenia okresy pracy w szczególnych warunkach stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach lub w świadectwie pracy. Jednakże z ugruntowanego już orzecznictwa Sądu Najwyższego wynika, iż w sądowym postępowaniu odwoławczym nie obowiązują ograniczenia dowodowe obowiązujące w postępowaniu przed organem rentowym i możliwe jest ustalenie okresów pracy w szczególnych warunkach również w oparciu o inne dowody niż zaświadczenia z zakładów pracy (uchwała SN z 21 września 1984r., sygn. III UZP 48/84, Lex 14630 oraz uchwała SN z 10 marca 1984r., sygn. III UZP 6/84, Lex 14625). Ponadto, zgodnie z uchwałą Sądu Najwyższego z dnia 27 maja 1985 r. III UZP 5/85, z której wynika, że jeżeli odwołujący wykaże, że nie może przedstawić zaświadczenia zakładu pracy z powodu likwidacji zakładu pracy dopuszczalne jest przeprowadzenie dowodu z zeznań świadków na okoliczność zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Dlatego też Sąd mógł oprzeć swoje rozstrzygnięcie w niniejszej sprawie na wynikach postępowania dowodowego z innych dokumentów, z zeznań świadków oraz z zeznań odwołującego, tym bardziej, że pozwany w toku postępowania nie zakwestionował zeznań świadków ani odwołującego, ani nie przedłożył dowodów przeciwnych.

W dalszej kolejności należy wskazać, że zgodnie z art. 184 ust. 1 pkt 1 u.e.r. zatrudnienie w szczególnych warunkach czy w szczególnym charakterze ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych. Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 13 lutego 2002 r., III ZP 30/01 (OSNP 2002 nr 10, poz. 243) wskazał jako nadal stosowane „przepisy dotychczasowe” tylko niektóre przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.; dalej: rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r.), wyłączając dalsze obowiązywanie tych, które zawierały upoważnienie dla ministrów, kierowników urzędów centralnych i centralnych związków spółdzielczych do ustalenia wykazu stanowisk pracy w podległych im zakładach pracy. Stwierdził, że odesłanie do wykazów obejmujących świadczenie pracy w warunkach szczególnych nie obejmuje przepisów kompetencyjnych § 1 ust. 2-3 rozporządzenia. To pozwala na wniosek, że ustanowione przed dniem wejścia w życie ustawy o emeryturach i rentach przepisy, o których mowa w odesłaniu, to tylko przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r., a wśród nich § 2 ust. 1 stanowiący, iż okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy, § 4-8a określające wiek emerytalny i staż wymagany od pracowników wykonujących prace wyszczególnione w wykazach A i B stanowiących załącznik do rozporządzenia oraz właśnie te wykazy. Wykazy resortowe mają zatem charakter informacyjny, techniczno-porządkujący, uściślający. Taki wykaz resortowy ułatwia identyfikację określonego stanowiska pracy jako stanowiska pracy w szczególnych warunkach - w szczególności, jeśli w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. nie wymienia się konkretnych stanowisk, lecz operuje się pojęciem ogólnym. Innymi słowy, zarządzenia resortowe mogą mieć znaczenie jedynie w sferze dowodowej.

W tym miejscu należy wskazać, że w Wykaz A, stanowiący załącznik do rozporządzenia, w dziale VIII zatytułowanym „W transporcie i łączności” jako prace wykonywane w warunkach szczególnych w pkt 2 wymienia prace kierowców samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony, specjalizowanych, specjalistycznych (specjalnych), pojazdów członowych i ciągników samochodowych balastowych, autobusów o liczbie miejsc powyżej 15, samochodów uprzywilejowanych w ruchu w rozumieniu przepisów o ruchu na drogach publicznych, trolejbusów i motorniczych tramwajów.

Zdaniem Sądu, po przeprowadzeniu postępowania dowodowego, w tym dowodu z zeznań świadków Z. J. oraz S. K., w sposób nie budzący wątpliwości można stwierdzić, że odwołujący pracował w Zakładach (...) w P. w okresie od dnia 16 lutego 1976 r. do dnia 31 stycznia 1986 r. na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony. Odwołujący jeździł samochodem typu S. a w późniejszym okresie – od 1980

roku samochodem typu R.. Pojazdami typu S. wywożone były nieczystości z zakładu a pojazdami typu R. wożone były części maszyn, wałki, czasem całe maszyny. Odwołujący nie kierował pojazdami o ładowności poniżej 3,5 tony.

Świadkowie zgodnie zeznali, że W. K. jeździł wyłącznie samochodami o ładowności ponad 3,5 tony, nie wykonywał innych czynności i pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Tym samym potwierdzili konsekwentne stanowisko odwołującego.

Należy podkreślić, że w zakładzie pracy stosowano pojazdy o pojemności powyżej 3,5 tony. Sąd zwrócił również uwagę, że odwołujący posiadał odpowiednie kwalifikacje do wykonywania obowiązków kierowcy samochodu ciężarowego o ładowności powyższej 3,5 tony, ponieważ już od dnia 5 października 1974 r. posiadał prawo jazdy kat. C.

Wprawdzie w świadectwie pracy odwołującego, umowie o pracę, protokole kwalifikacyjnym i angażach określano stanowisko pracy odwołującego jako kierowca, to przyjmuje się, że dla oceny, czy pracownik pracował w szczególnych warunkach, nie ma istotnego znaczenia nazwa zajmowanego przez niego stanowiska, tylko rodzaj powierzony mu pracy. Praca w szczególnych warunkach to praca wykonywana stale (codziennie) i w pełnym wymiarze czasu pracy (przez 8 godzin dziennie, jeżeli pracownika obowiązuje taki wymiar czasu pracy) w warunkach pozwalających na uznanie jej za jeden z rodzajów pracy wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 czerwca 2011 r. I UK 393/10). Nadto takie określenie stanowiska pracy nie pozostaje w sprzeczności z charakterem pracy faktycznie wykonywanej. Z kolei określenie w angażach alternatywnie różnych stawek wynagrodzenia w zależności od rodzaju prowadzonego pojazdu także nie neguje stanowiska strony odwołującej się. Takie określenie zarobków, podobnie jak określenie zajmowanego stanowiska jako kierowca, umożliwia jedynie pracodawcy dysponowanie pracownikiem i zlecenie mu wykonywania pracy na każdym pojeździe będącym na stanie zakładu bez konieczności stosowania wypowiedzenia zmieniającego. Nie stanowi to dowodu jednak na to, iż W. K. faktycznie pracował na pojazdach o niższym niż 3,5 tony dopuszczalnym ciężarze całkowitym.

Sąd uznał, więc na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego, że odwołujący pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w warunkach szczególnych w Zakładach (...) w P. jako kierowca samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony zgodnie z wykazem A Dział VIII poz. 2 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. (Dz.U. Nr 8, poz.43). Łącznie okres pracy w warunkach szczególnych w wyżej wskazanym okresie wynosi 9 lat 11 miesięcy i 15 dni.

Bezspornym było, że odwołujący pracował również w warunkach szczególnych w okresach: 25.09.1972 r. – 28.09.1972 r., 01.10.1992 r. – 23.03.1993 r., 27.03.1993 r. – 05.06.1994 r., 23.07.1994 r. – 23.10.1994 r., 27.10.1994 r. – 16.04.1996 r., 20.04.1996 r. – 31.12.1998 r. tj. łącznie 6 lat, 1 miesiąca i 11 dni. Oznacza to, że odwołujący przepracował w warunkach szczególnych łącznie 16 i 26 dni lat, a zatem ponad wymagane 15 lat.

Termin początkowy powstania prawa do emerytury reguluje przepis art. 129 ust. 1 wskazanej wyżej ustawy o emeryturach i rentach który stanowi, iż świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca w którym zgłoszono wniosek. Odwołujący osiągnął wiek emerytalny w dniu 16 kwietnia 2014 r. przy czym złożył wniosek o emeryturę w dniu 26 marca 2014 r. Tym samym prawo do emerytury mógł nabyć najwcześniej od dnia 16 kwietnia 2014 r.

Mając powyższe na względzie Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał odwołującemu W. K. prawo do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach w sposób wskazany w sentencji wyroku (pkt 1 wyroku).

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. oraz § 11 ust. 2 w zw. z § 2 ust. 1 i 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (t.j. Dz. U. 2013 poz. 490) zasądając od pozwanego organu rentowego na rzecz odwołującego kwotę 60 zł tytułem zwrotu kosztów

zastępstwa procesowego mając na uwadze charakter sprawy, aktywność procesową pełnomocnika odwołującej oraz jego nakład pracy (pkt 2 wyroku).

/-/ N. B.